

U ovom broju donosimo:

- Olli Rehn se obratio učesnicima Crans Montana Foruma 2
- Pierre Mirel na prvom sastanku Privremenog odbora Evropske komisije i Bosne i Hercegovine 2
- Evropska komisija i Svjetska banka pružaju podršku privatiziranim preduzećima u BiH 3
- Potpisivanje IPA 2007 Finansijskih sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije 3
- Evropska unija podržava fiskalnu politiku u Bosni i Hercegovini - Konferencija "Javne finansije i fiskalno upravljanje" 4
- Završna konferencija EU SESMARD projekta 4
- Uspješno okončan projekt između Evropske unije i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine 5
- Evropska komisija i UNDP zajedno sa bh. vlastima rade na rješavanju pitanja malog oružja i lakog naoružanja 5
- Predstavljen EU Projekt „Integrirana podrška preživjelima od mina u područjima zahvaćenim minama u povratničkim zajednicama širom Bosne i Hercegovine“ 6
- Otvoren „Agroinkubator Žepče“ – podrška poljoprivrednom razvoju regije Centralna Bosna 6
- Podrška upravljanju kvalitetom voda u BiH 7
- Regionalna konferencija o tržištima osiguranja 7
- Konferencija podrške razvoju turizma u Bosni i Hercegovini 7
- EU obilježila Međunarodni dan UN-a protiv torture i lošeg postupanja 8
- Obilježen Evropski dan bez vozila 8
- EU kviz objavljen na web stranici Delegacije Evropske komisije u BiH 8

Olli Rehn, komesar Evropske unije za proširenje posjetio BiH

Komesar Evropske unije za proširenje **Olli Rehn** posjetio je 10. oktobra 2008. godine Bosnu i Hercegovinu i susreo sa predsjedavajućim Predsjedništva Bosne i Hercegovine **Harisom Silajdžićem**, te članovima Predsjedništva BiH **Nebojšom Radmanovićem** i **Željkom Komšićem**.

Na konferenciji za novinare održanoj poslije sastanka, komesar Rehn je rekao da je vodio iskrene i otvorene razgovore o političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini i njenoj evropskoj budućnosti. Govoreći u ime Evropske komisije, on je izrazio razočarenje činjenicom da su stranački lideri u posljednje vrijeme češće koristili negativnu retoriku umjesto da su zemlju vodili naprijed ka Evropskoj uniji. *“Mi očekujemo da se državne institucije poštuju i važno je da zemlja može govoriti jedinstvenim glasom kao buduća država kandidat za članstvo u Evropskoj uniji.”* rekao je komesar Rehn i dodao da Evropska unija želi ustavnu evoluciju u Bosni i Hercegovini, koja mora biti provedena u skladu sa Dejtonskim mirovnim sporazumom.

Komesar Rehn je potcrtao važnost održavanja popisa stanovništva u Bosni i Hercegovini 2011. godine zbog realizacije evropskih politika kao što su regionalni razvoj, strukturalni fondovi, raspodjela budžeta itd. *“Svi politički lideri u ovoj zemlji moraju da shvate da trenutni izostanak konsenzusa o ključnim reformama u izgradnji države nanosi štetu napretku zemlje prema Evropskoj uniji.”*

“Izbor je veoma jasan: lideri Bosne i Hercegovine mogu da izaberu: ili da se raspravljaju iz godine u godinu ili zauvijek i zaostanu za susjednim zemljama, ili mogu odgovoriti na sve izazove evropskog puta.” zaključio je komesar Rehn i izrazio vjerovanje u evropsku budućnost Bosne i Hercegovine.

Olli Rehn se obratio učesnicima Crans Montana Foruma

U okviru posjete Bosni i Hercegovini, komesar **Rehn** se obratio učesnicima posebne sesije Crans Montana Foruma, na temu „Politika Evropske unije: proces proširenja i regionalna saradnja u Jugoistočnoj Evropi“. Sastanak se održao od 7. do 10. oktobra u Sarajevu pod pokroviteljstvom tri premijera, Nikole Špirića, predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Nedžada Brankovića, premijera Federacije Bosne i Hercegovine i Milorada Dodika, premijera Republike Srpske.

U svom uvodnom izlaganju, komesar Rehn je istakao kako je proširenje jedan od strateških prioriteta za Evropsku uniju, ali da je perspektiva danas mnogo drugačija od one od prije nekoliko mjeseci. Globalna finansijska kriza ima svoj uticaj na proces proširenja, kao i opšta politička atmosfera u Evropi i u drugim

dijelovima svijeta, rekao je. *“Ovo će biti razlog za zabrinutost u predstojećem periodu i znam da će se ekonomski šok morati osjetiti i u zemljama Zapadnog Balkana. Ratifikacija Lisabonskog sporazuma je još jedno pitanje koje zabrinjava evropske lidere u ovom trenutku i, naravno, kriza u Gruziji i njene posljedice pokreću temeljna pitanja za Evropu danas.”*, rekao je komesar Rehn. On je takođe primijetio da, u vrijeme kad se Evropska unija bavi hitnim problemima, ona takođe treba nastaviti da istovremeno radi na pažljivo rukovođenom i postepenom napretku u pristupnom procesu zemalja Jugoistočne Evrope.

Kada se radi o Bosni i Hercegovini, komesar Rehn je naglasio kako potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) ovog ljeta predstavlja priliku koja se ne bi smjela propustiti. *“Ovdje se radi o djelima, a ne samo o riječima, o rezultatima i opredijeljenosti. Ključni izazov za lidere Bosne i Hercegovine je postizanje političkog konsensusa po pitanjima reformi vezanih za EU. Ja sam u potpunosti svjestan činjenice da bosanski narodi, građani ove zemlje, uveliko žele da se pridruže Evropskoj uniji, da postanu dio evropske porodice. Sada je na njihovim vođama da ispune ova očekivanja i da reforme koje se odnose na EU stave na vrh političkog dnevnog reda zemlje.”*, istakao je komesar Rehn.

Komesar je takođe najavio kako će pregovori o viznim olakšicama za zemlje Zapadnog Balkana dostići presudni nivo iduće godine, dodajući da bi zemlje koje su napravile najviše napretka u ispunjavanju kriterija mogle steći mogućnost putovanja bez viza već krajem 2009. godine.

Prvi sastanak Privremenog odbora Evropske komisije i Bosne i Hercegovine održan u Sarajevu

Prvi sastanak Privremenog odbora Evropske komisije i Bosne i Hercegovine održan je 7. oktobra 2008. godine u Sarajevu. Ovo tijelo je uspostavljeno pod Privremenim sporazumom koji je stupio na snagu 1. jula 2008. godine i koji je omogućio sveobuhvatnu liberalizaciju trgovine između Evropske unije i Bosne i Hercegovine. Ovo je važan korak za zemlju u Procesu stabilizacije i pridruživanja.

Na prvom konstitutivnom sastanku Privremenog odbora odobren je interni pravilnik o radu i uspostavljen je veliki broj pod-odbora kako bi pomogli u praćenju provedbe Sporazuma.

Sastanak je objema stranama omogućio plodnu diskusiju o trenutnim i budućim prioritetima, koji uključuju slobodu kretanja roba, carine i oporezivanje, konkurenciju, intelektualno i industrijsko vlasništvo kao i tranzit roba. Takođe je razgovarano i o pregovorima Bosne i Hercegovine za pristup Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) kao i o provedbi CEFTA-e.

Osim što je većina industrijskih, poljoprivrednih i ribarskih proizvoda iz Bosne i Hercegovine oslobođena plaćanja carinskih i količinskih dadžbina pri plasiranju na unutrašnje tržište Evropske unije, Bosni i Hercegovini je dato pravo da s vremenom smanji takve dadžbine tokom perioda od pet godina na proizvode koji potiču iz zemalja članica Evropske unije.

Evropska komisija je pozdravila usvajanje Akcionog plana za primjenu Sporazuma od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i potaknula ovu zemlju da poboljša pripreme za punu primjenu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. U ovom kontekstu, Komisija je takođe potaknula BiH da osigura puno poštovanje Evropske konvencije o ljudskim pravima, punu saradnju sa Međunarodnim krivičnim sudom za zločine počinjene na tlu bivše Jugoslavije i blagovremene pripreme za popis stanovništva 2011. godine.

Delegacija Bosne i Hercegovine je informisala Evropsku komisiju o mjerama koje je do sada poduzela kako bi ispunila svoje obaveze. Vlasti su se obavezale da će poboljšati praćenje provedbe relevantnih obaveza koje proističu iz Privremenog sporazuma sa posebnom pažnjom usmjerenom na praktične administrativne aktivnosti različitih resornih nivoa vlasti, kao što su carinske službe.

Delegaciju Bosne i Hercegovine na sastanku je predvodio direktor Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine gospodin **Osman Topčagić**, a delegaciju Evropske komisije gospodin **Pierre Mirrel**, direktor Generalne direkcije Evropske komisije za proširenje.

Evropska unija i Svjetska banka pružaju podršku privatiziranim preduzećima u BiH

Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini i Ured Svjetske banke u BiH predstavili su 26. juna 2008. godine u Sarajevu projekat „Ubrzanje restrukturiranja preduzeća u Bosni i Hercegovini kroz aktivno upravljanje portfeljima investicionih fondova“. Cilj ovog projekta je pružanje podrške domaćim preduzećima, koja su privatizirana u procesu privatizacije vaučerima i certifikatima a koja se suočavaju sa slabim rezultatima u poslovanju usljed rascjepkane vlasničke strukture.

U okviru projekta koji će trajati 18 mjeseci bit će izabrano šest preduzeća u oba entiteta, kako bi im se pružila redovna stručna pomoć i podrška u razvoju i realizaciji planova restrukturiranja. Cilj ovog projekta je dvostruk – podstaći korporativno restrukturiranje vaučerski privatiziranih preduzeća i transformisati sadašnje Investicione fondove u aktivne vlasnike, koji će imati kapacitet da poboljšaju vrijednost svojih portfelja.

Dr. **Johann Hesse**, šef Sektora Operacija za ekonomski razvoj Delegacije Evropske komisije u BiH pozdravio je prisutne i početak projekta potcrtavajući da je projekat počeo u pravo vrijeme – ubrzo nakon što je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) potpisan. „Potpisivanje SSP-a je kreiralo novo poslovno okruženje u BiH zato što će bitno povećati sigurnost stranih investicija, uz uslov da BiH uskladi svoje zakonodavstvo sa Acquis-em i postepeno upostavi područje slobodnog tržišta sa Evropskom unijom.“, rekao je gospodin Hesse i dodao: „Ovo će smanjiti percepciju rizika koji se veže za poslovanje u BiH i potencijalno će voditi ka većem interesu za privatizaciju, pa tako

i većem broju stranih direktnih investicija, radnih mjesta i većim prihodima.“

Potcrtavajući značaj ovog projekta gospodin **Marco Mantovanelli**, direktor Ureda Svjetske banke u BiH, je rekao: „Ovaj projekat će imati važan potencijal za širi uticaj i prenošenje iskustva i mi ćemo osigurati da njegove rezultate i lekcije koje naučimo objedinimo kao vrijedne smjernice za unaprijeđenje produktivnosti preduzeća i konkurentnosti u BiH za sve učesnike u procesu tranzicije u BiH.“

Evropska unija je osigurala 2,1 milion eura za finansiranje realizacije projekta „Ubrzanje restrukturiranja preduzeća u Bosni i Hercegovini kroz aktivno upravljanje portfeljima investicionih fondova“.

Potpisivanje Finansijskih sporazuma između BiH i Evropske komisije o korištenju sredstava u okviru programa IPA 2007

Gospodin **Marc Vanbrabant**, prvi savjetnik Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini i gospodin **Dragan Vrankić**, zamjenik premijera i ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine potpisali su 31. jula 2008. godine u Sarajevu Finansijske sporazume za godišnji program akcije IPA 2007. Ovi Sporazumi će Bosni i Hercegovini omogućiti pristup fondovima Evropske unije u okviru novog programa podrške „Instrument za pretprijetnu podršku (IPA) 2007“. Evropska komisija je alocirala 440 miliona eura kroz IPA program za period od 2007. do 2011. godine.

„Finansijski Sporazumi koje smo potpisali danas bit će usmjereni na projekte u područjima izgradnje kapaciteta i prekogranične saradnje. Sredstva za izgradnju kapaciteta u iznosu od 49,7 miliona eura pomoći će BiH u daljoj transformaciji njene javne uprave kako bi omogućila zemlji da funkcioniše efikasnije u bliskoj budućnosti i kao zemlja članica kasnije. Druga dva finansijska sporazuma u ukupnom iznosu od 3,8 miliona eura koje su Bosna i Hercegovina i Evropska komisija potpisali u oblasti prekogranične saradnje stimuliraju će prekograničnu saradnju sa Srbijom i Hrvatskom“, izjavio je gospodin Vanbrabant.

Zahvalivši Evropskoj komisiji na finansijskoj pomoći, ministar Vrankić je istakao da je glavni cilj IPA-e pomoći Bosni i Hercegovini u suočavanju sa izazovima procesa EU integracija, provedbi neophodnih reformi za pristupanje Evropskoj uniji i uspostavi neophodnih temelja za ispunjenje Kopenhaških kriterija.

Sredstva od **49,736.394 eura** u okviru IPA 2007 programa uključuju sljedeća područja: socijalnu inkluziju i povratak, vladavinu prava, javnu upravu, rad i ekonomski razvoj, socijalne politike, regulatorna tijela, pripreme za pretprijetnu podršku, civilno društvo i medije. Bosna i Hercegovina je trenutno u mogućnosti da se koristi fondovima iz dvije IPA komponente: podrška u tranziciji i izgradnja kapaciteta, te regionalna i prekogranična saradnja. Kada dobije status kandidata, Bosna i Hercegovina imat će pristup i preostalim trima komponentama.

Evropska unija podržava fiskalnu politiku u Bosni i Hercegovini

U cilju unaprijeđenja analize fiskalne politike u Bosni i Hercegovini, projekat "Podrška EU fiskalnoj politici BiH" (EUFPS), koji je finansirala Evropska unija, organizovao je konferenciju "Javne finansije i fiskalno upravljanje", koja se održala od 1. do 5. jula 2008. godine u Sarajevu. Konferencija je okupila vodeće međunarodne stručnjake i predstavnike relevantnih institucija, koji su razmijenili svoja mišljenja i iskustva kroz diskusiju o temama poput statistike, makroekonomskih i fiskalnih predviđanja, koordinacije budžeta i fiskalnih pravila, poreza i potrošnje kao i procjena fiskalne politike i održivosti.

U svom uvodnom obraćanju gospodin **Marc Vanbrabant**, prvi savjetnik Delegacije Evropske komisije u BiH, istakao je važnost odgovarajuće fiskalne politike u BiH: "Evropsko partnerstvo traži od BiH da razvije mehanizme fiskalnog nadgledanja, koji će promovisati fiskalnu disciplinu u BiH, da osigura adekvatno okruženje za institucionalnu saradnju unutar okvira Državnog fiskalnog vijeća i da se usaglasi o stalnom načinu preraspodjele prihoda od indirektnog oporezivanja", rekao je gospodin Vanbrabant. On je izrazio zadovoljstvo što može objaviti da Bosna i Hercegovina napreduje

na putu dostizanja i drugih prioriteta naznačenih u Evropskom partnerstvu – težnja ka fiskalnoj razboritosti i održivosti.

Zamjenik ministra za finansije i trezor BiH gospodin **Fuad Kasumović** je istakao da su rezultati ovog projekta veoma korisni za upravljanje fiskalnom politikom BiH. "Izgradnja institucionalnih kapaciteta i jačanje fiskalnog upravljanja na svim nivoima u BiH temelji su održive reforme u BiH i ova konferencija će, bez sumnje, doprinijeti unaprijeđenju znanja i razumijevanja javnih finansija i njihovog upravljanja", zaključio je Kasumović.

O EUFPS-u

Projekt podrške EU fiskalnoj politici BiH je u skladu sa opštom strukturom i uputama, koje su potcrtane u *Uvodnom izvještaju i Planu rada* potpisanom 10. aprila 2006. godine. Trenutni projekat je realiziralo konsultantsko preduzeće za javni sektor "Human Dynamics", a projekat je uspješno zaključen 24. avgusta 2008. godine.

Direktni cilj EUFPS-a bio je jačanje kapaciteta vlasti BiH da razviju i izvrše djelotvorne fiskalne politike i da unaprijede upravljanje javnim finansijama na državnom, entitetskim i na nivou Distrikta Brčko, uključujući i jačanje sposobnosti struktura vlasti na nivou ispod entitetskog da odgovore na zahtjeve fiskalnog izvještavanja. Širi cilj projekta je bio da doprinese napretku Procesu stabilizacije i pridruživanja i ohrabri institucionalni razvoj i ekonomski rast BiH na njenom putu ka integrisanju u Evropsku uniju.

Evropska unija je za realizaciju projekta „Podrška EU fiskalnoj politici Bosne i Hercegovine“ osigurala 1,9 milion eura.

Završna konferencija EU SESMARD projekta

N.J.E. ambasador **Dimitris Kourkoulas**, šef Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini prisustvovao je Završnoj konferenciji projekta Evropske unije u vrijednosti od 1,2 miliona eura pod nazivom „Podrška implementaciji preporuka Funkcionalnog pregleda u sektoru poljoprivrede“. Konferencija, koja se održala 10. septembra 2008. godine u Sarajevu, okupila je sve relevantne faktore u sektoru poljoprivrede, uključujući i predstavnike svih resornih ministarstava u BiH i tim koji je realizovao projekt.

Ambasador **Kourkoulas** je podsjetio učesnike da je Zajednička poljoprivredna politika (CAP) bila jedna od ključnih politika Evropske unije i jedan od temelja na kojem je izgrađena EU, te da Unija troši 40% budžeta na ovaj sektor. Ambasador je potcrtao potrebu da Bosna i Hercegovina uskladi svoje politike i podstakne uspostavljanje struktura koje će biti potrebne za realizaciju budućih finansijskih sredstva iz programa IPA. "Jasno je da BiH treba da poveća konkurentnost svojih poljoprivrednih proizvoda osiguravajući da oni budu dostupni na domaćim i međunarodnim tržištima uz kontinuiranu dostavu sigurne i kvalitetne hrane.", rekao je ambasador Kourkoulas.

On je takođe dodao da je glavno pitanje unaprijeđenje zaštite okoline i raznolikost ruralne ekonomije kroz otvaranje novih radnih mjesta i stvaranje mogućnosti za rast kako bi ruralna područja postala atraktivna za život i rad. Ambasador Kourkoulas je zaključio svoje obraćanje pozdravljajući usvajanje Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju u BiH, te je apelovao na sve relevantne faktore da kontinuirano jačaju kapacitete u ovom sektoru.

Gospodin **Mladen Zirojević**, ministar vanjske trgovine i

ekonomskih odnosa BiH, prezentovao je glavna postignuća Ministarstva, koja su ostvorena uz podršku Evropske unije, prije svih pripremu Prvog izvještaja o poljoprivredi, usvajanje Nacrta zakona o poljoprivredi u maju ove godine i druge važne dokumente koji će ubrzati napredak u ovom sektoru. On je potcrtao da je svako ostvareno postignuće rezultat učešća svih relevantnih fakora. Zbog toga je gospodin Zirojević pozvao da se nastavi ova dobra saradnja za dobrobit svih.

O SESMARD-u

Ocjenjuje se da je SESMARD jedan od najuspješnijih projekata EK-a u sektoru poljoprivrede. Njegovo glavno postignuće se odnosi na uspostavu nadležnosti na državnom nivou unutar Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa kako bi se koordinirala međunarodna pitanja (SSP, CEFTA, i STO) i uskladile politike, strategije, poticaji, registracija poljoprivrednih gazdinstava, sistem plaćanja itd., kao pitanja koja su u skladu sa Dejtonskim mirovnim sporazumom odgovornost entiteta.

Više informacija o projektu možete pronaći na: www.sesnard.org

Uspješno okončan projekt između EU i VSTV BiH

Ceremonija potpisivanja "Memoranduma o razumijevanju o nastavku saradnje između Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (VSTV BiH) i Švedske državne sudske uprave (SNCA)" održana je 3. jula 2008. godine u Sarajevu. Memorandum o razumijevanju rezultat je "Twinning Light" projekta pod nazivom "Podrška VSTV BiH", koji je Evropska unija finansirala sa 250.000 eura.

Gospodin **Marc Vanbrabant**, prvi savjetnik Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini, čestitao je partnerima na nastavku njihove saradnje. "Nezavisno, nepristrasno, pouzdano i efikasno pravosuđe ključno je za svako demokratsko društvo.", rekao je gospodin Vanbrabant potcrtavajući tri osnovna razloga za podršku Evropske unije pravosuđu. Prvi cilj je konsolidiranje mandata VSTV BiH. Drugi, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju ističe odredbe za jačanje područja pravosuđa, sloboda i sigurnosti jačajući institucije i vladavinu prava. I konačno, dijalog o liberalizaciji viznog režima sa Bosnom i Hercegovinom koji je nedavno predstavila Evropska komisija takođe će zavisiti od napretka koji ostvari pravosuđe. "Uvjeravam vas da će se podrška Evropske unije pravosuđu nastaviti. Vjerujemo da je Sporazum koji je danas potpisan, dobra osnova da nastavimo finansijski podržavati, posebno VSTV. Računamo na vašu uspješnu saradnju.", zaključio je gospodin Vanbrabant.

Gospodin **Milorad Novković**, predsjednik VSTV BiH, pojasnio je da je ovaj twinning projekat pokrio pitanja konsolidacije mandata VSTV, ustavnih amandmana, uvoda u bolju praksu u radu administrativnih ureda sudova i tužilaštava, unaprijedio budžete i

finansiranje sudova i tužilaštava u Bosni i Hercegovini i saradnju između sudija, tužilaca i policijskih dužnosnika. On se zahvalio svim relevantnim partnerima, posebno Delegaciji Evropske komisije u BiH na finansijskoj podršci za ovu twinning podršku naglašavajući da je ona bila ključna za tekući proces reforme pravosuđa u BiH.

Gospodin **Anders Hedlund**, direktor Švedske međunarodne razvojne agencije (SIDA), istakao je važnost koordinacije svih relevantnih projekata vezanih za Strategiju reforme pravosudnog sistema kako bi se obavila uspješna reforma pravosuđa u BiH.

O podršci Evropske unije sektoru pravosuđa

Evropska unija podržavala je reformu pravosuđa kroz značajnu podršku iz CARDS programa i nastaviti će pružati podršku u okviru novog Instrumenta prepristupne podrške (IPA). Od 2001. godine do danas Evropska unija je dodijelila blizu 40 miliona eura za sektor pravosuđa u Bosni i Hercegovini. Nezavisna pravosudna komisija a potom Visoko sudsko i tužilačko vijeće bili su glavni korisnici ove podrške zajedno sa Sudom i Tužilaštvom BiH, Ustavnim sudom BiH i Ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine.

Evropska unija i UNDP zajedno sa bh. vlastima rade na rješavanju pitanja malog oružja i lakog naoružanja

U ime Delegacije Evropske komisije u BiH, gospodin **Constantino Longares**, šef Sektora Operacija za demokratiju i socijalni razvoj i gospođa **Christine McNab**, rezidentna predstavica UNDP-a u BiH, potpisali su 24. septembra 2008. godine u Sarajevu ugovor o realizaciji Projekta smanjenja i kontrole malog oružja i lakog naoružanja – SACBiH.

Ceremonijom potpisivanja ugovora ujedno je zvanično obilježen početak projekta koji ima za cilj saradnju sa vladom Bosne i Hercegovine na smanjenju rizika od nekontrolisanog prisustva malog oružja i lakog naoružanja koje prijeti sigurnosti ljudi u zemlji. Podrška Evropske unije projektnim aktivnostima iznosi 2,72 miliona eura, dok je UNDP osigurao sredstva za sufinansiranje u iznosu od blizu 325,000 eura.

Potcrtavši da Bosna i Hercegovina napreduje u mnogim sektorima na putu ka Evropskoj uniji, gospodin Longares je dodao kako reforma državnih institucija, uključujući reformu sektora sigurnosti, nije u potpunosti završena. Jedan od najvećih izazova sa kojim se BiH suočava je rješavanje problema zaostalih eksplozivnih naprava iz proteklog rata. „Mi smatramo da je ovo važna zadaća koja se treba nastaviti i koja se jednog dana treba završiti. Instrument za

prepristupnu podršku (IPA) će finansirati više inicijativa koje će Bosnu i Hercegovinu dovesti do usklađenosti sa pristupnim zahtjevima.“, rekao je gospodin Longares.

Sredstva Evropske unije UNDP će iskoristiti za aktivnosti odlaganja malog oružja i municije, što uključuje dogradnju bivših vojnih objekata koji će služiti za ove aktivnosti, te uništavanje prikupljenog oružja i municije koje nije stabilno tokom narednih 18 mjeseci. „Naše misli su fokusirane na ovaj problem, i to ne samo na teoretskoj ideji da ne biste trebali imati višak malog oružja i municije, već i na realnosti koja se ogleda u velikim katastrofama u drugim zemljama. Mislim da su eksplozije u zemljama kao što su Mozambik i Albanija, kao i manje eksplozije u susjednim zemljama, zaista pokazale kako je skladištenje oružja i municije, posebno kada je ono staro i nestabilno, stvarna prijetnja sigurnosti ljudi.“, istakla je gospođa McNab tokom ceremonije potpisivanja ugovora.

Procjenjuje se da se zalihe malog oružja i lakog naoružanja u BiH kreću u količinama od 100.000 komada, te do 24.000 tone municije.

Predstavljen EU Projekt „Integrirana podrška preživjelima od mina u područjima zahvaćenim minama u povratničkim zajednicama širom Bosne i Hercegovine“

Gospodin **Constantino Longares**, šef Sektora Operacija za demokratiju i socijalni razvoj Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini, obratio se 25. septembra 2008. godine

u Sarajevu učesnicima ceremonije kojom je obilježen početak projekta kojeg finansira EU - *„Integrirana podrška preživjelima od mina u područjima zahvaćenim minama u povratničkim zajednicama širom Bosne i Hercegovine“*.

Poseban cilj projekta je osposobiti devedeset osoba preživjelih od mina iz ciljnih zajednica, koje se suočavaju sa problemom miniranih područja, a u kojima živi veliki broj povratnika, da razviju svoja domaćinstva i povećaju prihode, i tako ojačaju svoju poziciju u

lokalnom socio-ekonomskom okruženju.

U svom obraćanju gospodin Longares je potcrtao da je ovaj projekt usmjeren ka otvaranju novih radnih mjesta te kako je Evropska unija angažovana i nastaviti će svoj angažman u strategijama koje će pomoći da se ljudi koji su najviše propatili uspješno oporave i potpuno reintegrišu u ekonomski, socijalni i politički život. *„Projekat se gradi na sposobnostima a ne na njihovom odsustvu kod preživjelih žrtava mina, i on će pomoći ovim ljudima da se uključe u društvo.“*, rekao je gospodin Longares i dodao da Bosna i Hercegovina kao pretpristupna zemlja treba ojačati strateški pristup promovisanju socijalne inkluzije tako da svi građani, uključujući i one najugroženije kategorije, mogu imati koristiti od ekonomskog rasta. S tim u vezi, on je ponovo naglasio posvećenost Evropske unije da osigura svu neophodnu pomoć vlastima BiH, koje imaju kao glavnu obavezu stvaranje uslova za uspješnu pripremu za članstvo i bolju budućnost za sve građane ove zemlje.

Gospodin **Marko Nišandžić**, direktor Ureda Mercy Corps-a u BiH, podsjetio je da svaka deseta osoba pripada kategoriji ugoženih ljudi i da se svaki mjesec registruje pet novih žrtava mina. S tim u vezi, on je zaključio svoje obraćanje porukom koju dijele svi učesnici u ovom projektu, da ugrožene kategorije, posebno žrtve mina, trebaju postati prioritet društva.

Na ceremoniji otvorenja svi partneri i sufinansijeri su potpisali Memorandum o saradnji i službeno označili početak projekta.

Ukupna vrijednost projekta je 475.000 eura, u kojoj je Evropska unija učestvovala sa 394.158 eura.

Otvoren „Agroinkubator Žepče“ – podrška poljoprivrednom razvoju regije Centralna Bosna

U cilju podrške razvoju agrobiznisa u regiji Centralna Bosna, u petak 29. avgusta 2008. u Žepču je otvoren „Agroinkubator Žepče“. Gostima su se tokom svečanosti obratili dr. **Johann Hesse**, šef Sektora Operacija za ekonomsku reformu i prirodne resurse Delegacije Evropske komisije u BiH, Predsjednik Udruge poduzetnika i poslodavaca Žepče gospodin **Ivica Ćurić**, načelnik općine Žepče gospodin **Mato Zovko**, te predstavnici federalnog Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta i drugih organa lokalnih vlasti.

Korisnici agro-inkubatora bit će individualni proizvođači-farmeri, te razna udruženja i mala i srednja preduzeća koja djeluju u oblasti poljoprivredne proizvodnje. Evropska unija je osigurala blizu 260.000 eura (90% vrijednosti projekta) za realizaciju projekta.

Gospodin **Johann Hesse** se koristio prilikom da upozori kako Bosna i Hercegovina još uvijek uvozi značajne količine hrane, dok se mala količina poljoprivrednih proizvoda izvozi u zemlje Evropske unije. Među mnogobrojnim razlozima za to, gospodin Hesse je posebno izdvojio nedostatak finansijskih sredstava ili prostora za rad, otežan izlazak na tržište, te nedostatak informacija o najnovim poljoprivrednim tehnologijama. *„Agroinkubator Žepče neće riješiti sve ove probleme, ali će kao regionalni centar osigurati veoma potrebnu savjetodavnu pomoć i savjete za farmere i poduzeća iz regije. Još važnije, ovaj centar će podržati otvaranje novih radnih mjesta, te alternativne izvore primanja za stanovnike šireg ruralnog područja.“* zaključio je Hesse.

Gospodin **Ivica Ćurić** istakao je važnost projekta za poljoprivrednike općina Žepče, Maglaj i Zavidovići, ali i za cijelu regiju Centralna Bosna. Agroinkubator Žepče će osigurati povećanje kvaliteta i kvantiteta poljoprivrednih proizvoda na ovom području.

Kako se BiH približava Evropskoj uniji, tako će se otvarati i druge komponente Instrumenta za pretprijemnu podršku (IPA) kada BiH stekne status kandidata, najavio je gospodin Hesse. U međuvremenu, Delegacija Evropske komisije u BiH pruža podršku za pet regionalnih razvojnih agencija s ciljem razvoja njihovih kapaciteta da podrže lokalne subjekte u identifikiranju regionalnih projekata i pripremi prijedloga razvojnih projekata.

„Agroinkubator Žepče“ je smješten u nedavno rekonstruirani objekat površine 650m².

U Banjoj Luci završnom konferencijom okončan EU projekat „Podrška upravljanju kvalitetom voda u BiH, faza II“

Završna konferencija EU projekta „Podrška upravljanju kvalitetom voda u BiH, faza II“ održana je 27. avgusta 2008. godine u Banjoj Luci. Specifičan cilj ovog projekta bio je pružanje podrške razvoju prijedloga strategije za zaštitu površinskih voda u Bosni i Hercegovini u skladu sa strategijama i ciljevima Okvirne direktive o vodama Evropske unije.

Dr. **Johann Hesse**, šef Sektora Operacija za ekonomsku reformu i prirodne resurse Delegacije Evropske komisije u BiH, izrazio je zadovoljstvo što je reforma sektora voda rezultirala novim zakonodavnim okvirom, odnosno Zakonom o vodama, kao i na postignutom značajnom napretku u jačanju kapaciteta u BiH. *„Jedan od uslova evropskih integracija jeste i organizovano kontrolisanje zaštite okoline, upravljanje vodama i vodosnabdijevanje u gradskim sredinama za koje su potrebna značajna sredstva“*, istakao je gospodin Hesse.

Evropska unija je osigurala 0,4 miliona eura za nastavak projekta podrške upravljanju kvalitetom voda u Bosni i Hercegovini. Projekat je trajao godinu dana (od septembra 2007. do septembra 2008. godine), a predstavljala je nastavak uspješno završene prve, dvogodišnje, faze EU podrške u vrijednosti od 1 miliona eura.

Regionalna konferencija o tržištima osiguranja u Jugoistočnoj i Centralnoj Evropi i njihovoj regulaciji

Gospodin **Ferdinand Kopp**, vršilac dužnosti šefa Operacija Delegacije Evropske komisije u BiH, obratio se učesnicima Regionalne konferencije o tržištima osiguranja u Jugoistočnoj i Centralnoj Evropi i njihovoj regulaciji, koja se održala 29. septembra 2008. godine u Sarajevu. Domaćin konferencije je bila Agencija za osiguranje Bosne i Hercegovine pod zajedničkim pokroviteljstvom Twinning Light projekta koji je finansirala Evropska Unija „Podrška Agenciji za osiguranje Bosne i Hercegovine“, a koji je realizovan uz podršku Bugarske komisije za finansijski nadzor (FSC).

Gospodin **Kopp** je naglasio posvećenost Evropske unije u pružanju podrške daljem usklađivanju i jačanju sektora osiguranja u Bosni i Hercegovini kao dijela evropske pravne stečevine (*Aquis Communautaire*) u polju slobode pružanja usluga, a u vezi sa pripremama BiH za buduću prijem u EU i učešća u tržištu osiguranja Evropske unije.

Konferencija je takođe označila kraj uspješnog Twinning Light projekta, koji je imao cilj da doprinese razvoju jedinstvenog tržišta osiguranja u BiH, da osigura djelotvornu i transparentnu regulaciju osiguranja, monitoring, koordinaciju, arbitražu, te transparentnu razmjenu informacija i izvještavanje. Evropska unija je podržala ovaj projekt u okviru CARDS 2006 programa u vrijednosti od 250.000 eura.

Konferencija podrške razvoju turizma u Bosni i Hercegovini

NJ.E. ambasador **Dimitris Kourkoulas**, šef Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini prisustvovao je 23. septembra 2008. godine u Sarajevu ceremoniji otvorenja Konferencije podrške razvoju turizma u Bosni i Hercegovini. Organizovana povodom obilježavanja Svjetskog dana turizma, konferencija je okupila sve relevantne faktore kako bi razmijenili mišljenja i zajednički došli do zaključaka o budućim aktivnostima u turističkom sektoru.

Ambasador Kourkoulas je podsjetio da je Evropska unija podržala razvoj konkurentnosti sektora turizma finansirajući 60 projekta sa više od 10 miliona eura. *„Ova konferencija je za Evropsku uniju izvrstan primjer da ova zemlja uprkos svim problemima može*

napredovati i izgraditi bolju budućnost, a Evropska unija je ovdje da pomogne u tim aktivnostima.“, zaključio je ambasador Kourkoulas.

Gospodin **Mladen Zirojević**, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, je rekao da je cilj ove konferencije posvetiti dodatnu pažnju sektoru turizma i *„početi napredak koji će nas dovesti do boljeg korištenja i uživanja u ljepotama prirode i naslijeđu naših predaka“*.

Gospodin **Nevenko Herceg**, ministar okoliša i turizma FBiH je naglasio važnost stvaranja pozitivnog imidža Bosne i Hercegovine, promovišući je kao prelijepu zemlju sa bogatom historijom utemeljenoj na različitim kulturama. Gospodin **Predrag Gluhaković**, ministar trgovine i turizma RS-a, istakao je da se niko u BiH ne bi trebao stiditi da promovise sve ljepote i kapacitete BiH i da turizam treba dobiti drugo ili treće mjesto u prioritetima zajednice.

Konferencija je obuhvatila široki raspon tema koje se tiču daljeg razvoja turizma u Bosni i Hercegovini: od zakonodavnog okvira i statistike u sektoru turizma, preko tema koje se tiču zaštite i turističke valorizacije kulturno-historijskog naslijeđa, značaja koji u turizmu imaju branding i marketing do izlaganja kojim su predstavljeni prioriteti koje Evropska unija prepoznaje u sektoru turizma u Bosni i Hercegovini.

Ova konferencija je organizovana uz savjetodavnu podršku Projekta treninga i konsultacija za mala i srednja preduzeća EU TAC kojeg finansira Evropska unija.

Delegacija Evropske komisije u BiH obilježila Međunarodni dan UN-a protiv torture i lošeg postupanja

Kako bi obilježila Međunarodni dan Ujedinjenih nacija protiv torture i lošeg postupanja, Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini se pridružila globalnim naporima u borbi protiv torture podržavajući niz aktivnosti organiziranih kao dio kampanje "Zajedno protiv torture". Aktivnosti su počele 20. juna 2008. godine u Sarajevu Okruglim stolom kojeg je organizovalo Udruženje za rehabilitaciju žrtava torture - Centar za žrtve torture.

Tuzla je bila domaćin drugog Okruglog stola održanog 25. juna 2008. godine, kojeg je organizovalo udruženje Viva žene iz Tuzle, a koje je aktivno u ovom polju već 14 godina. Ovaj Okrugli sto se fokusirao na rehabilitaciju i podršku žrtvama torture. „Ono što je za nas važno jeste da osobe, koje su preživjele ratne torture u našoj zemlji, imaju mjesto za sebe gdje će imati osobu koja će ih slušati, čuti, razumjeti i pomoći im u njihovim patnjama, strahovima i tegobama.“, rekla je gospođa **Jasna Zečević**, direktorica Viva žene i dodala: „Mi moramo prekinuti tišinu i

educirati ljude kako da se nose sa prošlošću kako bismo doprinijeli njegovanju kulture ljudskih prava.“

Video spot, koji je pripremila EuropeAid u okviru kampanje Evropske komisije protiv torture, prikazan je učesnicima Okruglog stola u Tuzli. Oni su se složili da ovaj spot predstavlja izvrsnu ilustraciju bosanskohercegovačkog iskustva u ovom kontekstu. Aktivnosti su se nastavile u Tuzli 26. juna 2008. godine kroz organizovanje javne manifestacije koja je uključila kreativne radionice i mađioničarsku predstavu za djecu, a koju su organizovale nevladine organizacije "Manufaktura" i "Revolt" iz Tuzle.

Učesnicima (više od 100 mališana i drugih građana) su se obratili gradonačelnik Tuzle gospodin **Jasmin Imamović** i predstavnik Delegacije Evropske komisije u BiH gospodin **Vladimir Pandurević**. Cijeli događaj su pokrivala lokalna televizija "Slon" i državni emiter BHT1. Uz sve ovo, emitovan je i radio spot na 11 radio stanica širom BiH.

Evropski dan bez vozila obilježen Sarajevskim polumaratonom

Povodom obilježavanja Evropskog dana bez vozila u nedjelju 21. septembra 2008. održan je Sarajevski polumaraton (21,1km) koji je okupio preko 250 takmičara iz raznih zemalja. Ovaj veliki sportski i društveni događaj organizirala je nevladina organizacija "Marathon

Sarajevo" uz podršku sponzora i donatora među kojima su i Delegacija Evropske komisije u BiH, Ambasada Republike Francuske, te Razvojni program Ujedinjenih naroda u BiH.

Sa postignutim vremenom 1 sat, 7 minuta i 27 sekundi, Đuro Kođo je prvi prošao kroz cilj i postigao novi rekord staze, dok je u ženskoj konkurenciji pobjednica Lucija Kimani sa vremenom 1:14:44.

Predstavljajući partnere organizatora, gradonačelnici Sarajeva i Istočnog Sarajeva, gospođa **Semiha Borovac** i gospodin **Radimir Kezunović**, te Nj.E. ambasadorica Republike Francuske, gospođa **Maryse Berniau**, i rezidentna predstavnica UNDP-a u BiH gospođa **Christine McNab** uručili su trofeje i medalje pobjednicima.

Trčeci ulicama oba bh. entiteta, učesnici su bili dio velike društvene akcije koja se odvijala pod motom "Uključi me", te tako promovirala koncept društvene uključenosti. Imajući u vidu da je Sarajevo jedini veći grad u regiji koji nema maraton, glavni cilj nevladine organizacije "Marathon Sarajevo" jeste organizirati maraton u Sarajevu 2011., tako što će svake godine od 2008. do 2010. organizirati polumaraton.

On-line kviz – Istražimo Evropu objavljen na web stranici Delegacije Evropske komisije u BiH

Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini nedavno je objavila domaću verziju EU on-line kviza "Istražimo Evropu". Sekcija Istražimo Evropu po temama osigurava interesantne informacije o temama koje se odnose na EU (poput Kontinent za istraživanje, Šta radi EU?, Jezici u Evropi, Klima i priroda, Porodica naroda itd.). Nakon čitanja ove sekcije, možete testirati svoje znanje kroz jedno od 11 poglavlja, a svako poglavlje se sastoji od 10 pitanja. Kviz je dostupan na: <http://www.europa.ba/go/welcome.htm>

Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini, Skenderija 3a, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Tel: +387 33 254 700

Web strana Evropske unije: www.europa.eu

Aktivnosti Evropske unije u BiH: http://ec.europa.eu/comm/enlargement/bosnia_herzegovina/index.htm

Delegacija Evropske komisije u BiH: www.europa.ba

Ako želite da primete ovu publikaciju, molimo vas pošaljite e-mail sa vašim imenom i adresom na: zora.stanic@ec.europa.eu ili pošaljite fax na broj: +387 33 666 037